
OBSAH

I.

Integrální realismus	9
Staré účty	17
Lyrická próza	21
Dvě knihy	23
Programy a mladé umění	25
K charakteru Hrubínovy poezie	26
Literatura a společnost	28
Mladé prózy Jana Opolského	29
Povinnost moderního čtenáře	30
Procházka po divadle	31
Poezie a lyrická próza	33
Cesta za Bohem a člověkem	34
Ženské záležitosti	35
Na prknech nového jeviště	40
Výzva	42
Nové umělecké myšlení	45

II.

Mír světa	67
Armáda v Národním divadle	68
Otevřte hranice!	69
Hovoříme s anglickými vojáky	71
Setkání dvou světů	72
Mladé umění	73
Umění a agitace	74
Děmjan Bědnyj o agitační poezii	75
Děmjan Bědnyj mrtev	76
Společně s SSSR i v kultuře	77
Pro koho píšeme své knihy?	79
Kulturní sabotáž	81
Od utopie ke skutečnosti	83
Prvé svobodné knihy	84
Na paměť Vladislava Vančury	85
Život Josefa Hory	86

Rekviem za Josefa Hory	88
O Josefu Horovi	90
Tryzna za mrtvého	92
Předpoklady lidového umění	93
Básník lidu	95
Nad hrobem Sládkovým	97
Těšínská země se hlásí	98
Kritickému měsíčníku	99
Nad dílem Jiřího Ortena	100
Člověk č. 217	103
Vojáci a spisovatelé	105
Sovětská kultura za vlastenecké války	106
Pozdravy z Francie	107
Kultura v životě a na papíře	108
Několik slov k časopisu Vpřed	110
Nové Slovo	111
První kniha našeho nakladatelství	112
Smysl Květnové literární soutěže	113
Poezie revoluční a vlastenecká	114
Avantgarda a reakce	116
Sen jednoho vězně	119
Básník a lid	121
Národ plechových hub	122
Válka v sovětském básnictví dneška	124
Mluvili jsme s Werichem	126
Mladá československá kultura	128
Poznámky k dialektickému materialismu v kritice, estetice a umění	130
Dva básnické dokumenty	136
Básnictví těchto let a přístích	138
K nové knize S. K. Neumanna	139
Ilja Erenburg, básník nového světa	141
Výstavba a kritika	143
Nový typ vysokoškolského studenta	145
Poezie Ameriky	146
J. V. Stalin, revolucionář a budovatel	148
Myslit v pětiletkách	149
Co je to avantgarda	151
O jedné vyšší syntéze	153
Poslední zamyšlení nad životem	154
Poslední básnická skladba Josefa Hory	155

Zapomenuté jubileum	156
Knihy pro mládež v SSSR	158
Lenin budovatel	161
Knihy, o kterých jsme nevěděli	163
Vyšel Egon Hostovský	166
Lyrické profily 45	167
Třetí kniha Michala Sedloně	171
Lyrické profily. Kontinuita životního pocitu	172
Nad mladou básnickou knihou	177
K charakteristice nejmladšího umění	179
Dvakrát básně Jaromíra Hoře	181
Maloměstství a socialismus v umění	183
První květen kdysi a dnes	186
Rok naší svobodné práce	188

III.

Optimismus a skepse	193
F. X. Šalda a dnešek	200
Válečná generace	202
Ideologie syntetismu	210
O českých debatách	217
Zproblematizovaná literatura	220
Problematika přelomu	226
Poslání literární kritiky ve společnosti	230
Přihlásil jsem se dodatečně pouze ke krátké replice... ..	242
O socialistickém realismu	243
Debaty okolo marxismu	246
Paříž a my	247
Nejmladší český surrealismus	251
Větrné mlýny	252
Problém současné literární kritiky	255
Otázky surrealismu	257
Co nebude v dějepise	264
Nová korespondence Šaldova	265
Jiří Orten, básník života a smrti	267
Kniha o Chaplinovi	269
K profilu Jaroslava Haška	270
Jaké povinnosti má umělec k národu? Jaké povinnosti má národ k umělci?	272

Směry nejmladší české poezie	273
Co je demokratizace literatury?	276
Soudobý český román	278
Váš nejsilnější umělecký zážitek v tomto roce?	281
Rainer Maria Rilke	282
Fráňa Šrámek	283
Jasná sedmdesátka Fráni Šrámka	285
Nejmladší česká poezie v přehledu	287
Mariánské Lázně také kulturní	299
Kolem divadelního zákona	300
Posmrtné šedesátiny Josefa Čapka	302
Pokus o epiku	303
F. X. Šalda a nová česká kritika	304
Ohnivý keř	306
Poezie Jaroslava Bednáře	307
K sedmému vydání Halasovy Tváře	309
Na okraj Halasova Ladění	310
Poezie obyčejného života	313
Vítězná sbírka I. květnové soutěže	316
Mladá poezie říká o životě pravdu... ..	319
Kapitoly o Jaroslavu Haškovi	320
Román tohoto světa	329
Virtuozita nové lyriky	333
Intelektuál v rozpacích	337
Umění a ideologie	339
Po sjezdu mladých spisovatelů	347
O kritice	348
Nová česká lyrika	354
Život s hvězdou	362

IV.

K premiéře Napoleonské komedie	367
Ferdinand Bruckner po dvanácti letech	368
Jen o chlup	372
Komedie lidské civilizace	373
Na konci sezony a před sezonou novou	376
Morstinova Obrana Xantipy	379
Reprezentantka pokrokové Ameriky	381
Lillian Hellmanová, Lištičky	384

I. S. Turgenev, Měsíc na vsi	386
Otazníky nad Williamem Saroyanem	388
Stručně o Ostrovském	390
Historický Cyrano de Bergerac	391
O autorovi Cyrana	393
Leonid Leonov, Polovčanské sady	394
K nové inscenaci Zapolské	396
Shawovo dílo mistrovské	398
G. B. Shaw o socialismu	401
Leonid Rachmanov, Profesor Poležajev	402
Otázky soudobé dramaturgie	404
Komentář k činohernímu pořadu	408
Hra o nové vesnici	414
Gabrielův Jan Želivský	416
Na okraj Molièrova Bařtipána	418
J. K. Tyl, Tvrdohlavá žena	421
Ježek, Voskovec, Werich, Nebe na zemi	424
Závěrem činoherní sezony	427
Komentář k činohernímu repertoáru	430
K Divadelní žatvé 1950	438
První verze Maryši bratři Mrštíků	442
K novému provedení Maryši	447
O vzniku a studiu Krále Ječmínka	453
Nový text Tylova Strakonického dudáka	455
Komedie o radosti, odvaze a lásce	456
Komedie o radosti, odvaze a lásce	460
Jan Žižka – drama revoluční jednoty národa	461
Čechovův Višňový sad	464
Romeo a Julie jako hra renesanční	469
Burianův přepis Švejka	476
Josef Topol, Půlnoční vítr	478
Honoré de Balzac, Kabinet starožitností	480

V.

O krizi v literatuře	485
František Halas, Básně	496
Halas esejista	531
Nad novou knihou Eduarda Petišky	538
Na téma tří knih	540
Deníky Jiřího Ortena	558

Dvě nové básnické sbírky	578
Anketa Kruhu o poezii a kritice	581
Josef Nesvadba, Tarzanova smrt	584
Jiří Weil, Život s hvězdou	585
Horečná bdělost Jiřího Koláře	589
Kritikové odpovídají	602
Eduard Petiška, Uprostřed	605
Setkání	609

VI.

Za Bertoldem Brechtem	613
Teorie a tvorba	617
Bertolt Brecht, Myšlenky	649
Aby se zděsil sebe sama	661
Současný Brecht	665
My a Brecht	675
Ernst Busch	676
Bertolt Brecht, Divadelní hry I.	679
Bertolt Brecht, Divadelní hry II.	694
Bertolt Brecht, Divadelní hry III.	707
Brechtův Kavkazský křídový kruh	724

OBSAH

VII.

Česká klasika a česká divadelní přítomnost	745
Nejmladší berlínské divadlo hraje Annu Frankovou	758
Autobiografický motiv v díle Eugena O'Neillů	760
Monografie o Eugenu O'Neillovi	771
Drama a režisérův sloh	775
Režisér ve své době	796
Glosy k práci Národního divadla. Básnické drama a básnické divadlo	799
Glosy k práci Národního divadla. Jevištní sloh	809
Mládí a moudrost komedie	822
Marie Vášová	825
Konference o činoherní kritice	830
Divadelní úlohy filmu	841
Brněnské zápisky	870
Jedničky má papoušek	884
V duchu Stiborova odkazu	886
Olomoucké zápisky	888
Moskevská premiéra Laterny magiky	897
O věcech a lidech	899
Autostop!	902
Proměna herectví	906
Síla věcnosti	913
V hledišti divadla. V Uherském Hradišti	929
Rozprava s Brnem	933
Programová hra Mahenovy činohry?	946
Herec a inscenační styl	956
Úspěch mládí	963
Talenty a vychovatelé	965
Vančurova Josefina v Státním zájezdovém divadle	976
Osudy dobrého vojáka Švejka	977
Klaun Jengibarov	980
Kottův Shakespeare v diskusi	983
Brook: Marat-Sade	985
Mariánský kult a striptýz	989
Výjit z defenzivy. Rozhovor s Günterem Grassem	996
Ještě jednou obrození?	1001

VIII.

Současné jevištní výtvarnictví	1007
Zapomenuté umění	1018
Libor Fára, Obrazy a kresby	1020
Výpravy Vladimíra Nýlta	1022
J. K. Tyl, Drahomíra a její synové	1024
Alexej Arbuzov, Irkutská historie	1030
Zdeněk Fibich – Jaroslav Vrchlický, Námluvy Pelopovy	1037
Vladislav Vančura, Jezero Ukereve	1040
Bedřich Smetana, Dalibor	1043
Devět klobouků na Prahu	1050
25 let světelného divadla	1054
Výtvarné hledisko Laterny magiky a polyekranu	1071
Scéna v diskusi	1082

IX.

Václav Havel – Miloš Macourek, Nejlepší rocky paní Hermanové	1085
Claus Hubalek, Hrdinové v Thébách nebydlí	1087
Vyšínutá hrdlička a co dál	1089
O inscenaci Vyšínuté hrdličky	1091
Svět malého divadla	1095
Malé formy – velké myšlienky	1114
Proměna divadla?	1119
Otázky divadla	1125
Proč uvádíme Zahradní slavnost?	1136
Uvedení Zahradní slavnosti	1138
Václav Havel, Protokoly	1154
Kafkova divadelnost?	1164
Král Ubu	1192
Král Ubu vítází	1224
O čem se hovoří	1226
Rozhovor Na zábradlí	1228
Jak studenti kominikují	1234
Zastaralý vynález?	1235
Umění na export	1241
S divadlem ke světu a do světa	1242
Divadlo na cestách	1250
Divadlo na vývoz	1252

Jan Grossman vysvětluje	1255
Odpovídá dvanáct režisérů	1257
Proč odešel Jan Grossman	1258
„Toto bych chtěl udělat jako divadlo“	1259
Strindbergova Slečna Julie	1266

X.

Višňový sad	1269
Z poznámek režiséra k inscenaci Gogolova Revizora	1270
O výkladu jednoho textu	1272
Stále živá Maryša	1282
Molièrův Don Juan	1283
Strýček Váňa	1285
Co pro nás znamená Jaroslav Hašek	1287
Švejk v Divadle na Vinohradech v Praze	1288
Oidipus v Divadle S. K. Neumanna v Praze	1289
Inspirátorem fantazie je intelekt	1290
O'Neill	1294
Vzpomínka na Vladimíra Holana a Dylana Thomase	1296
Do Větrníku jsem začal chodit... ..	1297
Poznámky k monodramatu	1300

XI.

Vyzdorovaná práce	1305
O návratech s Janem Grossmanem	1309
Umřel Jindřich Chalupecký	1311
Causa Zábradlí	1312
Elitní divadlo rodinného typu	1314
Od literatury k divadlu, od divadla k literatuře	1316
Jmenný rejstřík	1318
Poznámka k vydání I. a II. svazku	1333

